

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.01.2013
RT I, 20.12.2012, 3

Välja kuulutanud
Vabariigi President
12.12.2012 otsus nr 204

Vangistusseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 05.12.2012

§ 1. Vangistusseaduse muutmine

Vangistusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1¹ lõige 4¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4¹) Justiitsministeerium vaatab läbi vangla direktori haldusakti või toimingu peale esitatud vaideid. Vanglateenistus vaatab läbi muu vanglas töötava isiku haldusakti või toimingu peale esitatud vaideid.”;

2) paragrahvi 1¹ lõikes 5 asendatakse sõnad „vangla direktor” sõnaga „vanglateenistus” vastavas käändes;

3) seadust täiendatakse §-ga 6¹ järgmises sõnastuses:

„§ 6¹. Kannatanu õigus saada teavet

(1) Kannatanul on õigus taotleda ja saada vanglalt teavet kannatanu suhtes süüteo toime pannud kinnipeetava või kriminaalhooldusaluse kohta, kui:

- 1) kinnipeetavale on kohaldatud lähenemiskeeld;
- 2) kinnipeetavat on karistatud karistusseadustiku 9. või 11. peatükis sätestatud süütegude eest.

(2) Kannatanul on õigus saada teavet karistuse alguse ja kohtulahendis märgitud kohustuste täitmise ning vangistuse ja kriminaalhoolduse täideviimise kohta, välja arvatud delikaatseid isikuandmeid.

(3) Justiitsminister võib määrusega kehtestada kannatanu teavitamise täpsema korra.”;

4) paragrahvi 15 pealkirja täiendatakse pärast sõna „isiklikud” sõnadega „ja temale keelatud”;

5) paragrahvi 15 lõike 2 punktis 2 asendatakse sõna „või” semikooloniga;

6) paragrahvi 15 lõike 2 punkti 3 täiendatakse pärast sõna „julgeolekut” sõnadega „või korda”;

7) paragrahvi 15 lõiget 2 täiendatakse punktidega 4–6 järgmises sõnastuses:

„4) ei ole kooskõlas karistusena mõistetud vangistuse täideviimise eesmärkidega;

5) raskendavad oluliselt vanglal hügieeninõuete täitmist või

6) nõuavad käesoleva seaduse § 31 lõike 2 kohaselt vanglateenistuse ametniku luba.”;

8) paragrahvi 22 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Vanglateenistus võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud soodustuse kohaldamisel kasutada elektroonilist valvet.”;

9) paragrahvi 24 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Lühiajalise kokkusaamise loa andmisest keeldutakse, kui:

- 1) kokkusaamine ei ole kooskõlas vangistuse täideviimise eesmärkidega;

- 2) kokkusaamine võib ohustada vangla julgeolekut või korda;
- 3) kokkusaaja maines on alust kahelda või
- 4) kokkusaamine võib ohustada kokkusaaja või kinnipeetava tervist ja heaolu.”;

10)paragrahvi 25 lõiget 1 ja § 32 lõiget 5 täiendatakse pärast tekstiosa „lapse,” tekstiosaga „lapselapse,”;

11)paragrahvi 25 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Pikaajalise kokkusaamise loa andmisest keeldutakse, kui:

- 1) kokkusaamine ei ole kooskõlas vangistuse täideviimise eesmärkidega;
- 2) kokkusaamine võib ohustada vangla julgeolekut või korda;
- 3) kokkusaaja maines on alust kahelda või
- 4) kokkusaamine võib ohustada kokkusaaja või kinnipeetava tervist ja heaolu.”;

12)seadust täiendatakse §-ga 25¹järgmises sõnastuses:

„§ 25¹. Vanglavälise ja -sisese suhtlemise õiguse piiramine

(1) Julgeolekuasutus võib piirata käesoleva seaduse §-des 24 ja 25 sätestatud kinnipeetava vanglavälise suhtlemise õigust, samuti nõuda käesoleva seaduse § 69 lõike 2 punkti 1 kohast liikumis- ja suhtlemisvabaduse piiramist, kui kinnipeetav on toime pannud karistusseadustiku 15. peatükis sätestatud riigivastase süüteo ja esineb põhjendatud kahtlus, et vanglavälisest suhtlemisest või vanglasisesest kokkupuutumisest teiste kinnipeetavatega võib tuleneda oht riigi julgeolekule või et vanglavälise suhtlemine või vanglasisene kokkupuutumine teiste kinnipeetavatega võib soodustada uue kuriteo toimepanemist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud piirangu kohaldamiseks esitab julgeolekuasutuse juht põhjendatud kirjaliku taotluse halduskohtu esimehele või tema määratud kohtunikule kinnipeetava vanglavälise ja -sisese suhtlemise õiguse piiramise loa saamiseks.

(3) Halduskohtu esimees või tema määratud kohtunik vaatab taotluse läbi viivitamata ja annab määrusega loa kinnipeetava vanglavälise või -sisese suhtlemise õiguse piiramiseks või keeldub sellise loa andmisest.

(4) Määrus saadetakse vanglale viivitamata täitmiseks. Määruse koopiat saadetakse kinnipeetavale.

(5) Kinnipeetaval on õigus esitada kaebus käesoleva paragrahvi alusel tehtud vanglavälise ja -sisese suhtlemise piiramise määruse peale halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(6) Kinnipeetava vanglavälise või -sisese suhtlemise õiguse piiramise luba antakse kuni kuueks kuuks. Tähtaega võib julgeolekuasutuse juhi taotlusel samadel põhjustel pikendada korraga kuni kuue kuu võrra kokku kuni kuueks aastaks.”;

13)paragrahv 27 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 27. Kinnipeetava kokkusaamise jälgimine

(1) Vanglateenistuse ametnikul on õigus kinnipeetavaga kokkusaamisele lubatud isik ja tema asjad läbi otsida. Käesoleva seaduse §-s 26 nimetatud isikute läbiotsimine on lubatud vaid põhjendatud kahtluse korral. Läbiotsimise viib läbi külastajaga samast soost vanglateenistuse ametnik. Asjad, mille omamine vanglas on keelatud, võtab vanglateenistus kokkusaamise ajaks ajutisele hoiule.

(2) Lühiajalisi kokkusaamisi kinnipeetavaga võimaldatakse vanglateenistuse ametniku juuresolekul. Lühiajalistel kokkusaamistel võib vangla juhtkonna teadmisel lisaks vanglateenistuse ametnikule viibida julgeolekuasutuse ametnik, kui kinnipeetav on toime pannud karistusseadustiku 15. peatükis sätestatud riigivastase süüteo. Kokkusaamisi kaitsja, advokaadist esindaja, vaimuliku, notari ja oma riigi konsulaartöötajaga on vanglateenistuse ametnikul lubatud jälgida, kuid mitte pealt kuulata.

(3) Vanglateenistuse ametnikul on õigus lühiajaline kokkusaamine kohe katkestada, kui see võib ohustada vangla julgeolekut või korda või kokkusaamine võib kahjustada karistuse eesmärki või soodustada uue kuriteo toimepanemist. Katkestada ei ole lubatud kokkusaamist kaitsjaga.

(4) Julgeolekuasutuse ametnikul on õigus lühiajaline kokkusaamine kohe katkestada, kui sellest võib tuleneda oht riigi julgeolekule või see võib soodustada uue kuriteo toimepanemist. Katkestada ei ole lubatud kokkusaamist kaitsjaga.

(5) Kinnipeetaval on õigus esitada julgeolekuasutuse ametniku poolt kohtumise katkestamisega mittenõustumisel kirjalik vaie julgeolekuasutusele haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.”;

14)paragrahvi 28 lõikes 3, § 29 lõike 3 punktis 1, § 30 lõikes 2 ja § 67 punktis 3 asendatakse sõna „sisekord” sõnaga „kord” vastavas käändes;

15)paragrahvi 28 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „, samuti kaitsjaga” tekstiosaga „, samuti kaitsjaga või advokaadist esindajaga”;

16)paragrahvi 28 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Vanglateenistus võib käesoleva seaduse § 15 lõikes 2 sätestatud alustel täiendavalt keelata saada kirjavahetuse teel asju.”;

17)paragrahvi 29 lõiget 2¹täiendatakse pärast tekstiosa „helistab,” tekstiosaga „telefoninumber,”;

18)paragrahvi 29 lõiget 4 ja § 97 lõiget 3 täiendatakse pärast tekstiosa „kaitsjale,” tekstiosaga „advokaadist esindajale,”;

19)paragrahvi 29 lõikes 5 asendatakse tekstiosa „, samuti kaitsjale ning” tekstiosaga „, samuti kaitsjale, advokaadist esindajale ning”;

20)paragrahvi 31 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Vanglateenistuse ametniku loal võib kinnipeetaval olla isiklik raadio, televiisor või muu vajalik elektriseade, kui nende kasutamine ei riku vangla sisekorraeeskirju ega korda ning ei häiri teisi isikuid ja kui kinnipeetaval ei ole kehtivat distsiplinaarkaristust, mis on talle määratud isikliku raadio, televiisori või muu vajaliku elektriseadme kasutamise nõuete rikkumise eest.”;

21)paragrahvi 32 lõiget 4¹täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Vanglateenistus võib lühiajalise väljasõidu lubamisel kohaldada elektroonilist valvet.”;

22)paragrahvi 32¹täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Käesoleva seaduse § 22 lõikes 1 nimetatud soodustuse kohaldamisel antavat väljasõidutunnistust võib kasutada korduvalt, kui see on kohaldatava soodustuse liiki arvestades mõistlik. Sellisel juhul võtab vanglateenistus kinnipeetava naasmisel väljasõidutunnistuse hoiule ja väljastab selle kinnipeetavale enne järgmist vanglast väljumist. Kui soodustuse kohaldamine on lõppenud, pannakse väljasõidutunnistust kinnipeetava isiklikku toimikusse.”;

23)paragrahvi 33 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Vanglateenistus võib lühiajalisel väljaviimisel kohaldada lisaks järelevalvele elektroonilist valvet.”;

24)paragrahvi 44 lõikes 3 ja § 48 lõikes 1¹asendatakse sõna „kuupalga” sõnaga „kuutöötasu”;

25)paragrahvi 46 lõiked 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Avavanglas kannab kinnipeetav isiklikku riietust, mille puhastuse, korrashoiu ja reeglipärase vahetuse tagab kinnipeetav omal kulul. Kui kandmiskõlblikud isiklikud riided puuduvad, annab vanglateenistus kinnipeetavale vangla riietuse.

(3) Vangla riietuse kirjelduse ja kandmise korra kehtestab justiitsminister määrusega.”;

26)paragrahv 58 ja § 61 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

27)paragrahvi 63 lõiget 1 täiendatakse punktiga 1¹järgmises sõnastuses:

„1¹) isikliku raadio, televiisori või muu vajaliku elektriseadme kasutamise keelamine kuni 45 päevaks”;

28)seadust täiendatakse §-ga 67¹järgmises sõnastuses:

„§ 67¹. Kinnipeetavale keelatud aine tarvitamise kontrollimine

(1) Kinnipeetaval on keelatud alkohoolse joogi, välja arvatud usutalituses pakutava alkoholi, ja muu piiritust sisaldava aine, samuti narkootilise ja psühhotroopse aine (edaspidi *keelatud aine*) tarvitamine arsti ettekirjutuseta. Vanglateenistuse ametnikul on õigus kontrollida kinnipeetavat ja tuvastada keelatud aine tarvitamine. Keelatud aine tarvitamise tuvastamisel lähtutakse politsei ja piirivalve seaduse §-des 7²⁴–7²⁷sätestatud korrast.

(2) Kui vanglateenistuse ametnik ei pea vajalikuks muude andmete kogumist ja kinnipeetav ei nõua keelatud aine tarvitamise tuvastamist väljahingatavast õhust või verest või bioloogilisest vedelikust võetud prooviga, võib piirduda indikaatorvahendi kasutamise ja isikul esinevate keelatud aine tarvitamise tunnuste kirjeldusega.

(3) Kui kinnipeetav nõuab keelatud aine tarvitamise tuvastamist väljahingatavast õhust või verest või bioloogilisest vedelikust võetud prooviga, peab kinnipeetav hüvitama vere- või bioloogilise vedeliku proovi (edaspidi *proov*) võtmise, säilitamise ja edastamise ning uuringu tegemisega kaasnenud kulutused, välja arvatud juhul, kui proov on negatiivne. Sel juhul kannab kulud vangla.

(4) Kui proov võetakse tervishoiuteenuse osutaja juures, korraldab vangla võetud proovi toimetamise riiklikku ekspertiisiasutusse uuringu tegemiseks ja keelatud aine tarvitamise tuvastamiseks.

(5) Kui kinnipeetav keeldub tervishoiuteenuse osutaja juures proovi andmisest, on vanglateenistuse ametnikul proovi võtmise tagamiseks õigus kasutada kinnipeetava suhtes vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.”;

29)paragrahvi 70 lõike 1 esimene lause jäetakse välja ja teine lause sõnastatakse järgmiselt:

„Lisaks käesoleva seaduse § 69 lõikes 1 toodud alustele võib ohjeldusmeetmeid kasutada ka kinnipeetava saatmisel.”;

30)paragrahvi 70¹ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Vangla erivahendid on:

- 1) ohjeldusmeetmena kasutatavad käe- ja jalarauad, sidumisvahendid, rahustussärk, -tool ja -voodi;
- 2) teenistusloom;
- 3) sõiduki sundpeatamise vahend;
- 4) veekahur;
- 5) pisaravoolust, suitsu-, heli-, valgus- või muud efekti või valuaistingut esilekutsuvad granaadid;
- 6) eriotstarbeline lõhkamiseadeldis, mida ei kasutata inimese vastu;
- 7) eriotstarbeline valgus- ja heliseadeldis;
- 8) eriotstarbeline värvimis- ja määrgistusvahend.

(2) Vangla teenistusrelvad on:

- 1) tulirelv;
- 2) gaasirelv;
- 3) pneumorelv;
- 4) külmrelv;
- 5) elektrišokirelv.”;

31)paragrahvi 71 lõike 1 esimeses lauses asendatakse sõna „Erivahendite” tekstiosaga „Käesoleva seaduse § 70¹ lõike 1 punktides 3–8 nimetatud erivahendite”;

32)paragrahvi 71 täiendatakse lõigetega 3¹–3⁴ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Vanglateenistuse ametnikul on teenistuskohustuste täitmisel, sealhulgas teenistuskohustuste täitmisel väljaspool vanglat, õigus kinni pidada isik, kes oma tegevusega vahetult ohustab karistuse täideviimist vanglas. Isiku kinnipidamine toimub politsei ja piirivalve seaduse §-s 7³³ sätestatud korras.

(3²) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3¹ nimetatud isik viibib sõidukis, on vanglateenistuse ametnikul õigus sõiduk peatada. Sõiduki peatamine toimub politsei ja piirivalve seaduse §-s 7³² sätestatud korras.

(3³) Isikut kinni pidades kasutab vanglateenistuse ametnik vajaduse korral vahetut sundi, mis seisneb isiku mõjutamises füüsilise jõuga ning käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud äärmuslikel juhtudel erivahendi või teenistusrelvaga. Vahetu sunni kohaldamisel lähtutakse politsei ja piirivalve seaduse §-des 30, 31 ja 32⁴ sätestatud korras.

(3⁴) Kinnipeetud isik antakse esimesel võimalusel üle politseiametnikule, välja arvatud vanglast põgenenud, põgenemiskatselt tabatud ja vanglast lahkuda lubatud isik, kes hoidub kõrvale karistuse kandmise jätkamisest. Selline isik toimetatakse vanglasse.”;

33)paragrahvi 71 lõiget 8 täiendatakse pärast sõna „kasutamise” sõnadega „ja käitlemise”;

34)seadust täiendatakse §-ga 71¹ järgmises sõnastuses:

„§ 71¹. Vanglateenistuse enesekaitsevahendite loetelu ja neile esitatavad nõuded

(1) Vanglateenistuse enesekaitsevahendid on järelevalve teostamisel vanglateenistuse ametniku või teenistuslooma füüsilise ohutuse tagamiseks kasutatavad vahendid.

(2) Justiitsminister võib määrusega kehtestada vanglateenistuse enesekaitsevahendite loetelu ja enesekaitsevahenditele esitatavad nõuded.”;

35)paragrahvi 72¹lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu „või seadmete” tekstiosaga „, samuti erivahendite, teenistusrelvade ja laskemoona”;

36)paragrahvi 93 lõike 3 kolmas lause jäetakse välja;

37)paragrahvi 93 täiendatakse lõikega 7¹järgmises sõnastuses:

„(7¹) Vahistatule ei kohaldata käesoleva seaduse §-s 22 sätestatud soodustusi.”;

38)paragrahvi 94 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Vahistatule ei kohaldata käesoleva seaduse §-s 25 sätestatud pikaajalist kokkusaamist.”;

39)paragrahvi 99 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Vahistatule ei kohaldata käesoleva seaduse §-s 32 sätestatud lühiajalist väljasõitu.”;

40)paragrahvi 104 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Vahistatu vabastamisel ei maksta vabanemistoetust.”;

41)paragrahvi 105 lõikest 3 jäetakse välja sõnad „kooskõlastatult Justiitsministeeriumiga”;

42)paragrahvi 105¹täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 nimetatud ametikohtadele teenistusse võetavate või teenistuses olevate ametnike taustakontrollile, valveajale ja tervisekontrollile kohaldatakse vanglaametniku taustakontrolli, valveaega ning tervisekontrolli reguleerivaid sätteid.”;

43)paragrahvi 109 pealkirjas asendatakse sõnad „ja relvastatud üksus” tekstiosaga „, relvastatud üksus ja ametiabi”;

44)paragrahvi 109 lõikes 4 asendatakse sõnad „relvastatud üksus” sõnadega „relvastatud üksus või vanglateenistuse ametnik” vastavas käändes;

45)paragrahvi 109 lõike 4 teises lauses asendatakse sõna „üksus” sõnadega „relvastatud üksus või vanglateenistuse ametnik”;

46)paragrahvi 111 lõikes 4 asendatakse sõnad „vanglaametniku õigused ja kohustused” sõnadega „vanglaametniku õigused”;

47)paragrahvi 114 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alused kehtivad ka vanglateenistuses oleva isiku kohta.”;

48)paragrahvi 114¹pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 114¹. Taustakontroll”;

49)paragrahvi 114¹lõike 4 punkti 3 täiendatakse pärast sõnu „kuriteo eest” tekstiosaga „, ning kasutada kontrollimiseks karistusregistri või karistusregistri arhiivi andmeid”;

50)paragrahvi 114¹täiendatakse lõigetega 8 ja 9 järgmises sõnastuses:

„(8) Vanglateenistuses oleva isiku suhtes teostatakse taustakontrolli, et tuvastada:

- 1) vanglateenistusse võtmise ajal kehtinud nõuete järgimine isiku vanglateenistusse võtmisel või
- 2) vangla julgeolekut või korda ohustada võivad asjaolud.

(9) Taustakontrolli käigus tuvastatud vanglateenistusse võtmise nõuete rikkumine saab olla isiku vabastamise aluseks ainult siis, kui tema vanglateenistusse võtmisel on rikutud vanglateenistusse võtmise ajal kehtinud vanglateenistusse võtmise tingimusi ja vanglateenistusse võtmist takistav asjaolu ei ole ära langenud.”;

51)seadust täiendatakse §-ga 122¹järgmises sõnastuses:

„§ 122¹. Vanglateenistuse ametnikule esitatavad kehalise ettevalmistuse nõuded

(1) Vanglateenistuse ametnik peab vastama vanglateenistuse ametnikule esitatavatele kehalise ettevalmistuse nõuetele.

(2) Kehalise ettevalmistuse nõuded, nende kontrollimise tingimused ja korra kehtestab justiitsminister määrusega.”;

52)seadust täiendatakse §-dega 132¹ ja 132² järgmises sõnastuses:

„§ 132¹. Korralduse andmine ja täitmine

(1) Vanglateenistuse ametnikul on õigus anda oma pädevuse piires teenistusülesannete täitmiseks suulisi ja kirjalikke korraldusi.

(2) Korraldus peab olema kooskõlas seaduste ja nende alusel kehtestatud õigusaktidega.

(3) Kui korralduse saaja ei saa korraldusest aru, peab ta küsima korralduse andjalt selgitusi.

§ 132². Vastutus korralduse täitmise eest

(1) Korralduse täitmise tagajärgede eest vastutab korralduse andja.

(2) Kui korralduse saaja täidab korraldust, millest ei selgu korralduse andja, vastutab täitmise tagajärgede eest korralduse täitja.

(3) Kui korralduse täitmise tagajärjeks on esimese astme kuriteo tunnustele vastav tegu, vastutavad korralduse täitmise tagajärgede eest nii korralduse andja kui ka korralduse saaja.”;

53)paragrahvi 136² lõikes 2 asendatakse arv „110” arvuga „111”;

54)paragrahvi 139 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Vanglateenistus maksab ületunnitöö eest lisatasu vanglaametniku tunnipalga poolteisekordses ulatuses või kompenseerib ületunnitöö vaba aja andmisega.”;

55)paragrahvi 141 lõikes 3 asendatakse sõnad „tunnipalga alammäärast” sõnadega „madalaimast palgamäärast või ametipalgast”;

56)paragrahvi 141 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) See osa valveajast, kui vanglaametnik täidab teenistusülesandeid, loetakse tööajaks. Sellisel juhul ei kohaldata vanglaametniku suhtes avaliku teenistuse seaduse § 41 lõigetes 1–3 sätestatud järjestikuse puhkeaja nõuet tingimusel, et 24-tunnise ajavahemiku jooksul rohkem kui 13 tundi töötamise korral antakse vanglaametnikule mõistliku aja jooksul täiendavat vaba aega võrdselt 13 töötundi ületanud tundide arvuga.”;

57)paragrahv 146 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 146. Vanglateenistuse ametniku tervisekontroll

(1) Vanglateenistuse ametniku tervisekontrolli eesmärk on tema teenistusest põhjustatud tervisehäirete avastamine, terviseriskide vähendamine ja vältimine ning vanglateenistuse ametnikule pandud kohustuste täitmist takistavate tervisehäirete puudumise tuvastamine.

(2) Vanglateenistuse ametniku tervisekontroll, teenistusega seotud arstlik läbivaatus ja vaksineerimine, samuti vanglateenistusse või vanglaametniku erialale õppima kandideeriva isiku tervisekontroll tagatakse riigieelarve vahenditest.

(3) Vanglateenistuse ametniku tervisekontrolli korraldab ja tervisetõendi väljastab töötervishoiuarst, kaasates vajaduse korral eriarste.

(4) Vanglateenistuse ametniku tervisenõuded ja tervisekontrolli korra ning tervisetõendi sisu ja vormi nõuded kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.”;

58)seadust täiendatakse §-ga 146¹ järgmises sõnastuses:

„§ 146¹. Sotsiaalhoolekannet teostava ametniku tagatised

Vanglas sotsiaalhoolekannet teostavale ametnikule laienevad käesoleva seaduse §-des 142, 143 ja 146 sätestatud tagatised.”;

59)seadust täiendatakse §-ga 172⁵järgmises sõnastuses:

„§ 172⁵. Käesoleva seaduse § 105¹lõike 4, § 114 lõike 2 ja § 114¹lõike 8 rakendamise erisused

Käesoleva seaduse § 105¹lõikes 4, § 114 lõikes 2 ja § 114¹lõikes 8 nimetatud isikud, kes on vanglateenistuses, vanglas tööl või vanglaametniku ettevalmistusteenistuses ning ei ole täitnud isikuandmete ankeeti, esitavad hiljemalt 2013. aasta 1. aprilliks isikuandmete ankeedi Justiitsministeeriumi vanglate osakonnale või vanglale.”

§ 2. Avaliku teenistuse seaduse muutmine

Avaliku teenistuse seaduse (RT I, 06.07.2012, 1) § 173 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3)paragrahv 114 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 114. Isikud, keda on keelatud võtta vanglateenistusse

(1) Vanglateenistusse ei või lisaks avaliku teenistuse seaduse §-s 15 nimetatud isikutele võtta isikut:

- 1) keda on karistatud tahtlikult toimepandud kuriteo eest, olenemata karistusandmete kustutamisest;
- 2) kes on kandnud vangistuslikku karistust, olenemata karistusandmete kustutamisest, või
- 3) kes on kriminaalmenetluses kahtlustatav või süüdistatav.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alused kehtivad ka vanglaametniku erialale õppima asuda sooviva isiku kohta.”;

§ 3. Kriminaalhooldusseaduse muutmine

Kriminaalhooldusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 1 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Justiitsminister võib määrusega kehtestada kriminaalhoolduse teostamise nõuded ja korra.”;

2)paragrahv 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 4. Kriminaalhooldaja õigus saada teavet

Kriminaalhooldajal on õigus saada asutustelt ja isikutelt kriminaalhooldusülesannete täitmiseks vajalikku teavet.”;

3)seaduse 2. peatükk tunnistatakse kehtetuks;

4)paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Justiitsminister võib määrusega kehtestada kriminaalhooldusametniku tööülesanded, mida täitval ametnikul ei pea olema käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud rakenduslikku või akadeemilist kõrgharidust.”;

5)paragrahvi 15 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

6)seadust täiendatakse §-ga 15¹järgmises sõnastuses:

„§ 15¹. Teavitamiskohustus

Kriminaalhooldust teostav ametnik peab teavitama talle ametitegevuse käigus teatavaks saanud kuritegudest ja väärtedest.”;

7)paragrahvi 24 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „asutuste” sõnadega „ning tervishoiuteenuse osutaja”;

8)paragrahvi 24 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

9)seadust täiendatakse §-ga 26¹järgmises sõnastuses:

„§ 26¹. Kriminaalhooldusalusele keelatud aine tarvitamise kontrollimine

(1) Kui kohus on määranud kriminaalhooldusalusele kohustuse mitte tarvitada alkoholi ja narkootikume, on kriminaalhooldajal õigus kontrollida kriminaalhooldusalust ning tuvastada alkoholi ja narkootikumide

tarvitamine. Alkoholi või narkootikumide tarvitamise tuvastamisel lähtutakse politsei ja piirivalve seaduse §-des 7²⁴-7²⁷ sätestatud korrast.

(2) Kui kriminaalhooldusametnik ei pea vajalikuks muude andmete kogumist ja kriminaalhooldusalune ei nõua alkoholisisalduse kindlaksmääramist veres või väljahingatavas õhus või narkootikumide tarvitamise tuvastamist verest või bioloogilisest vedelikust võetud prooviga, võib piirduda indikaatorvahendi kasutamisega ning isikul esinevate alkoholi või narkootikumide tarvitamise tunnuste kirjeldusega.

(3) Indikaatorvahendi kasutamise ning isikul alkoholi või narkootikumide tarvitamise tunnuste esinemise või puudumise kohta koostab kriminaalhooldusametnik protokoll. Indikaatorvahendi kasutamise ning kriminaalhooldusalusel esinenud alkoholi või narkootikumide tarvitamisele viitavate tunnuste protokoll. vormi kehtestab justiitsminister määrusega.

(4) Kui kriminaalhooldusalune nõuab alkoholisisalduse kindlaksmääramist veres või narkootikumide tarvitamise tuvastamist verest või bioloogilisest vedelikust võetud prooviga, peab kriminaalhooldusalune hüvitama vere- või bioloogilise vedeliku proovi (edaspidi *proov*) võtmise, säilitamise ja edastamise ning uuringu tegemisega kaasnenud kulutused, välja arvatud juhul, kui proov on negatiivne. Sel juhul kannab kulud vangla.

(5) Kui proov võetakse tervishoiuteenuse osutaja juures, korraldab kriminaalhooldaja või vangla võetud proovi toimetamise riiklikku ekspertiisiasutusse uuringu tegemiseks ja alkoholi või narkootikumide tarvitamise tuvastamiseks.

(6) Kui kriminaalhooldusalune keeldub indikaatorvahendiga kontrollist, proovi andmiseks tervishoiuteenuse osutaja juurde minekust, samuti tervishoiuteenuse osutaja juures proovi andmisest, on tegemist kriminaalhooldaja kontrollile mitteallumisega. Sellisel juhul loeb kriminaalhooldaja kriminaalhooldusaluse tegevuse karistusseadustiku § 75 lõike 1 punkti 3 kohaseks kontrollinõude rikkumiseks.”;

10)paragrahvi 27 lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu „kriminaalhoolduse läbiviimise kava” sõnadega „(edaspidi *hoolduskava*)”;

11)paragrahvi 27 lõige 4, § 30 lõige 3 ja § 30¹ lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 4. Karistusseadustiku muutmise

Karistusseadustikus tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 75 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) saama kriminaalhooldusametnikult eelneva loa elukohast lahkumiseks Eesti territooriumi piires kauemaks kui viieteistkümneks päevaks;”;

2)paragrahvi 75 lõiget 1 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) saama kriminaalhooldusametnikult eelneva loa Eesti territooriumilt lahkumiseks ja väljaspool Eesti territooriumi viibimiseks.”

§ 5. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2013. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punkt 56 ja § 2 jõustuvad 2013. aasta 1. aprillil.

Ene Ergma
Riigikogu esimees